Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціσканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльни ôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 34. | Нинѣ: гр. к. Мартініяна п.; рим. к. Анастасіѣ. Завтра: гр. к. Авксентія п.; рим. к. Александ. | Четверъ 13 (25) лютого 1892. | Всхôдъ сонця 6 г. 51 м.; захôдъ 5 г. 36 м. Баром. 773; термом. + 5·0° — 4·8°. | Рôкъ II.

Сербскѣ вôдносины.

По бурливôй дебатѣ пôдчасъ нарады надъ справою выгнаня королевои Наталїѣ зъ краю, здавало ся, що въ Сербіи наставъ загальный неладъ, що ось-ось зъ борбы партійнои прийде ще до явнои революціѣ. Въ першôй хвили можна было дѣйстно такъ думати, бо въ сербскôй столици настало было велике розъярене умôвъ. Теперь однакожь, коли все проминуло, рѣчь представляєсь трохи инакше. Цѣлый заколотъ выкликали — можна бы сказати, — лишь самѣ лібералы. Єсть то партія нечисленна, котра зъ давенъ давна пре ся до того, щобы грати якусь ролю политичну. Ще коли єѣ проводиремъ бувъ Рістичь, то она щось значила; нинѣ стратила она зовсѣмъ свое значѣнє и хопилась справы королевои, щобы тымъ зробити собѣ розголосъ и зыскати може якусь пôдставу въ народѣ.

Сербскому народови надоѣла однакожь вже сварка въ родинѣ королевскôй и нѣхто не хоче вже анѣ чути о нѣй. Хто въ сѣй сварцѣ бôльше завинивъ, чи король, чи королева, трудно сказати; досыть, що нинѣ въ Сербіи всѣ радѣ, що не видять нѣ Милана Обреновича, нѣ Наталїѣ Кечко, и нѣхто не хотѣвъ бы, щобы они знову до краю колись вернули. Миланъ, видко, змѣркувавъ добре ситуацію и длятого вже на передъ зрѣкъ ся всѣхъ своихъ правъ и постановивъ не вертати до Сербіѣ. Чи такъ само зробить и Наталія, не знати; але и она рѣшилась бодай на теперь не вертати до краю.

Хибный бувъ также поглядъ и безосновнѣ вѣсти, розпущенѣ телеграфомъ, що послѣдна дебата надъ справою королевои выкликала роздоръ середъ партіѣ радикальнои. Правда, що въ першôй хвили могло здавати ся, що партія та розбила ся на два таборы и що навѣть президентъ Палаты Катичь ставувъ въ опозиціи до правительства, а здавало ся то длятого, що значна часть радикалôвъ не похваляла того поступованя при выгнаню королевои, якого держалось тогды правительство. а именно, що выступило за пôзно, за мало енерґічно и довело ажь до проливу крови. Въ тôмъ дусѣ голосувала теперь часть радикалôвъ, въ тôмъ дусѣ вôддавъ и Катичь свôй голосъ противъ правительства. До розбитя клюбу радикалôвъ однакожь не прийшло. То єсть лишь фактомъ, що зъ клюбу радикалôвъ выключено посла Іоахима Павловича, а то длятого, що вôнъ поступавъ проти засадъ и реґуляміну клюбового. Вôнъ прилучивъ ся теперь до двохъ давныхъ десидентôвъ Перы Максимовича и Ранка Таисича, и такъ цѣлый вôдломокъ клюбу радикалôвъ становить лишь маленьку тройку. Послѣднымъ голосованємъ закôнчено вже въ скупштинѣ справу роздору въ родинѣ королевскôй мабуть на завсѣгды и она вже перестане выкликувати неспокôй въ краю, скоро ще й зъ королемъ Миланомъ дѣло остаточно полагодить ся. Дебата буджетова выказала вже, що середъ послôвъ настало успокоєнє и дѣла пôшли навѣть далеко гладше, якъ давнѣйшими роками. Правительство поступає теперь оглядно и єсть надѣя, що оно такъ само буде оглядно поступати и въ политицѣ заграничнôй.

Политика заграничнa, то найслабша сторона Сербіѣ. Вôдъ коли Сербія перехилила ся бôльше на сторону Россіѣ, то має до занотованя лишь самѣ неудачѣ, котрѣ тымъ бôльше єѣ болять, що выходять все въ користь зненавидженыхъ въ Сербіи Болгаръ. Найбôльше болить то Сербôвъ, що Болгаре роблять въ Македоніи чимъ разъ бôльшѣ поступы, и осягають тамъ чимъ разъ бôльшій вплывъ. Теперь наспѣла вѣсть, що епископъ въ Скоплю (Искибѣ) пôддавъ ся пôдъ власть болгарского екзарха, черезъ що вплывъ Болгаръ знова розширивъ ся. Такѣ и тымъ подôбнѣ неудачѣ стались причиною, що въ Сербіи зачинають чимъ разъ бôльше дивити ся криво на Россію а противъ єѣ найбôльшого прихильника въ Сербіи, митрополита Михаила, выступають навѣть ворожо та закидають єму, що вôнъ явно дѣлає въ користь Россіѣ зъ шкодою для Сербіѣ.

Переглядъ политичный.

Палата панôвъ обнизила знов додатокъ на дорожню призначеный для урядникôвъ державныхъ, пôднесеный Палатою послôвъ до 1 мил. зр., на 500.000 зр. а то вôдповѣдно до проекту правительства.

При оногдашныхъ демонстраціяхъ робôтникôвъ у Вѣдни арештовано всего 16 людей, зъ котрыхъ часть поліція заразъ укарала арештомъ до пять днѣвъ а прочихъ вôддала мѣско делеґованому судови. Арештовану депутацію пущено на волю а проводира депутаціѣ, Ганзера, засуджено на пять днѣвъ арешту.

Конфліктъ межи буковиньскимъ президентомъ краю ґр. Паче а маршалкомъ краєвымъ бар. Василькемъ, ставъ ся причиною, що вчера была депутація буковиньскихъ послôвъ на авдієнціи у ґр. Таффого и высказала свое признанє президентови краю, а заразомъ заповѣла и вложенє мандатôвъ многихъ послôвъ до буковиньского сойму. Межь иншими мали зложити мандаты также послы:

Страхъ.

Написавъ — Ґій де Мопасанъ.

По обѣдѣ вийшли мы на помôстъ корабля.

Передъ нами синѣло Середземне море, тихе и спокôйне, а въ нѣмъ купавъ ся мѣсяць о срѣбнôмъ блеску. Корабель ховзавъ ся по поверхни воды и лише въ небо, засѣяне зорями, выкидавъ клубы пары. За нами вода розсыпувалась перлами вôдъ обороту корабельнои трубы. Воздухъ, нôчь, зорѣ, взагалѣ все наводило на душу мрѣѣ и задумчивôсть.

Было насъ шѣсть до вôсѣмъ осôбъ и мы звертали свои очи въ строну далекои Африки, до котрои ѣхали. Капітанъ, зъ запаленымъ циґаромъ, оповѣдавъ дальше то, що зачавъ при обѣдѣ.

— Справдѣ, того дня бувъ я въ такôмъ страху, що ажь годѣ того сказати. Мôй корабель, зъ вôдломомъ скалы въ сподѣ, киданый бурею, плывъ шѣсть годинъ по морю. На щасте стрѣтили мы „вуглярку“ анґлійску и тая насъ спасла.

Оденъ зъ присутныхъ, чоловѣкъ высокого росту, зъ лицемъ обгорѣлымъ вôдъ сонця, на котрôмъ слѣдно было, що перейшовъ богато небезпечностей и нѣчого не лякаєсь, перебивъ мову капітана и холоднокровно сказавъ:

— Кажете, що вы тыхъ шѣсть годинъ були въ страху. Я не вѣрю тому и не назвавъ бы такъ того чувства. Чоловѣкъ енерґічный не тратить нѣколи вôдваги, коли єму справдѣ грозить небезпечнôсть. Тогдѣ вôнъ зворушеный, неспокôйный, але страхъ, то зовсѣмъ що иншого.

— А я вамъ ручу, що я сильно боявъ ся — вôдповѣвъ капітанъ.

Чоловѣкъ зъ обгорѣлымъ лицемъ говоривъ дальше повôльнымъ голосомъ:

— Позвольте менѣ се пояснити Страхъ, котрый въ даныхъ обставинахъ находить и на найсмѣлѣйшихъ людей, то могуче чувство; неначе цѣла душа розкладаєсь; се якійсь рôдъ спазмôвъ думки и душѣ. Выбухає вôнъ, коли чоловѣкъ безпечный, не передъ нападомъ ворога, не передъ якоюсь смертію, анѣ передъ всѣми иншими небезпечностями. Являєсь въ деякихъ незвычайныхъ обставинахъ пôдъ вплывомъ таємничимъ, въ виду фантастичного тероризму, знаного въ давныхъ часахъ. Хто вѣрить въ страхы и кому здає ся, що бачить опира въ ночи, той безусловно налякаєсь и вôдчує страхъ сей въ цѣлôй силѣ. Зазнавъ я въ житю богато небезпечностей. Бивъ ся часто. Разъ оставили мене злодѣѣ въ лѣсѣ майже вже неживого. Въ полудневôй Америцѣ за участь у повстаню засудили мене були на шибеницю; въ Хинѣ кинули мене въ море. Кождого разу я бувъ певный смерти, але не лякавъ ся. Безъ зворушеня и смутку готовивсь я покинути сю землю.

Се не страхъ.

А вôдъ чого страхъ, то пôзнавъ я въ Африцѣ. Переѣзджавъ я пустыню на полудне вôдъ Караґія. Се оденъ зъ найцѣкавѣйшихъ краѣвъ тои части свѣта. Вы знаєте пѣсокъ на побережахъ океану, що лежить верствами непорушно. Такъ выставте собѣ океанъ, перемѣненый въ пѣсокъ пôдчасъ бурѣ. Филѣ великѣ якъ горы, идуть тихо, але они грôзнѣйшѣ вôдъ водныхъ. А до того сонце пече и просто ударяє. Зъ потребы мусить чоловѣкъ ити по тыхъ филяхъ лыскучихъ, якъ золото, безъ спочину и тѣни. Конѣ западають по черева, поховзують ся и гинуть зъ утомы.

Я ѣхавъ зъ моимъ приятелемъ. Зъ нами было ще вôсѣмь спагісôвъ [1]) и чотыри верблюды разомъ зъ ихъ властителями. Мы не могли вже розмовляти зъ собою; пожирала насъ утома и безнастанна спрага. Наразъ оденъ вô спагісôвъ крикнувъ страшнымъ голосомъ. Мы пристанули и насъ взявъ ся страхъ въ наслѣ-

---

[1]) Спаґісъ — кôнный ѣздецъ.

дръ Волянъ (віцемаршалокъ), Тиминьскій и Пигулякъ. Вѣсть ту не уважаємо однакожь за певну и нотуємо єѣ лишь зъ обовязку журналістичного.

Зачувати, що проектъ управильненя валюты буде ще сеи сесіѣ предложеный угорскому парляментови.

Зъ Парижа доносять, що многи̂ політики дораджують президентови, щобы вôнъ розвязавъ парляментъ, але не заразъ, лишь приговоривъ насампередъ край до того. Зъ другои же стороны доносять, що Карно поручивъ Рібото̂ви зложити новый кабінетъ и що россійскій амбасадоръ настаε дуже на то, та уживаε всякихъ вплывôвъ, щобы Рібо ставъ президентомъ кабінету.

Д о п и с ь.

Зъ Бучача.

[Справа додатку дорожняного для учителѣвъ бучацкого округа. — Дбалôсть ц. к. Старосты и Инспектора окружного про школы народни̂ и учителѣвъ].

За помѣщенє въ ч. 25 „Народнои Часописи" статьѣ: „Въ справѣ народныхъ учителѣвъ", въ котрôй подѣляете бôль народныхъ учителѣвъ зъ причины ихъ критичного матеріяльного положеня, сердечно дякую въ имени учителѣвъ тутешного округа и просимо на будучнôсть о насъ памятати. Въ згаданôй статьи подаете учителямъ рôзни̂ способы въ справѣ признаня на сей рôкъ „додатку дорожняного", а именно мали бы учителѣ сами̂ про себе подбати и внести петицію до Сойму, а я осмѣляю ся въ тôй справѣ подати фактъ, котрый бы гôдный бувъ наслѣдуваня: Въ тыхъ дняхъ выдала Свѣтла ц. к. Рада шкôльна окружна въ Бучачи до всѣхъ учителѣвъ свого округа обѣжникъ, въ котрôмъ подаε до вѣдомости учителѣвъ, що на засѣданю зъ 20 сѣчня ухвалила на внесенє репрезентанта стану учительского, Льва Шмолика, просити Выс. ц. к. краεву Раду шкôльну о выєднанε въ властивôй дорозѣ признаня додатку дорожняного для учителѣвъ тутешного округа. О тôмъ повѣдомляεсь — сказано въ обѣжнику — всѣхъ пп. учителѣвъ въ тôй цѣли, щобы они черезъ внешенє петиціи̂ невластивою дорогою не стягнули на себе закиду высшихъ властей краεвыхъ. Подаю сей фактъ до прилюдної вѣдомости, бо сподѣвати ся належить, що всѣ Свѣтли̂ ц. к. окружни̂ Рады шкôльни̂ такъ поступлять, якъ бучацка Рада шкôльна, и маю надѣю, що то выйде користнѣйше для учителѣвъ, коли высши̂ власти ихъ справою сами̂ займуть ся.

Тутъ позволю собѣ пôднести стараннôсть и запопадливôсть Вп. пп. Емѣля Шутта, ц. к. старосты и Іосифа Пфава, ц. к. инспектора шкôльного въ бучацкôмъ повѣтѣ, котрымъ такъ шкôльництво якъ и учителѣ бучацкого округа мають много а много завдячити. Ихъ то заслузѣ приписати належить, що въ окрузѣ бучацкôмъ наука по школахъ народныхъ и взагалѣ просвѣта успѣшно розвиваε ся та що всюды по селахъ ставлять ся нови̂, порядни̂ будынки шкôльни̂, вôдповѣдни̂ вымогамъ педаґоґічнымъ, и такъ выгôдни̂, що и̂ учитель вразъ зъ родиною маε де помѣстити ся; имъ то завдячити треба, що теперь и въ найменшихъ селахъ орґанізують ся етатови̂ школы и що Рада окружна поробила вôдповѣдни̂ кроки, щобы намъ наше незавидне становище матеріяльне поправити. Острый и вымагаючій вправдѣ нашъ п. инспекторъ шкôльный, але нагороджаε щедро тыхъ, котри̂ совѣстно працюють, помагаε имъ морально и матеріяльно, чи то радами чи нагородами и запомогами, за котрыми самъ удаε ся де належить, и доти просить та пукаε, доки не одержить потрѣбныхъ фондôвъ. Надѣя отже εсть, що округъ нашъ пôдъ взглядомъ шкôльництва стане въ короткôмъ часѣ на рôвни зъ найлѣпшими, а намъ учителямъ приемно буде працювати пôдъ проводомъ такихъ настоятелѣвъ, тому и̂ кажемо: Дай намъ Боже такихъ якъ найбôльше!

Х. В. С.

[Слôвце вôдъ Редакціѣ: Коли мы пôдняли голосъ въ интересѣ учителѣвъ и подавали имъ способы, якъ мають собѣ радити въ нуждѣ, то мы по перше не знали, якъ поступила собѣ свѣтла окружна Рада бучацка а и̂ не знаємо ще и̂ теперь, якъ поступили собѣ въ сѣй справѣ и други̂ Рады окружни̂; по друге, мы зовсѣмъ того не казали, щобы учителѣ поступали собѣ въ способъ невôдповѣдный, такій, щобы ажь стягнули на себе гнѣвъ высшихъ властей. Певно, що то и̂ найлѣпше и найкрасше, коли высши̂ власти дбають сами̂ про своихъ пôдвластныхъ; але зновъ и годѣ вымагати вôдъ нихъ, щобы они кождого розпытували: Чуεшь, може тобѣ хоче ся ѣсти? Або: Може ты дорого платишь за мясо и може бы тобѣ здалось трохи гроша? Доки той самъ, що чуε потребу, не вôдозве ся, доти и̂ трудно, щобы хтось самъ ему накидувавъ ся. Тому то мы и̂ звертали увагу учителѣвъ на то, щобы они передовсѣмъ сами̂ про себе дбали и стукали тамъ, де належить. Все лишь треба робити вôдповѣдно и въ вôдповѣдной дорозѣ, держатись права и приписôвъ, а нѣкому за то и волосъ зъ головы не спаде.

Новинки.

Львôвъ дня 12 (24) лютого.

— **Громадѣ Ягони,** въ повѣтѣ камѣнецкôмъ, удѣливъ Єго Вел. Цѣсарь 50 зр. запомоги на будову школы.

— **Фізикомъ мѣскимъ** въ Перемышли именованый дръ Смолярскій а єго заступникомъ дръ Трибулець.

— **Стіпендіи.** Маґістратъ мѣста Львова оголошуε конкурсъ на пять стіпендій по 120 зр. рôчно, призначеныхъ репрезентаціεю мѣста въ 1888 р. въ честь памяти 40-лѣтного ювілею пановани Є. Вол. Цѣсаря для учениковъ ц. к. державнои школы промысловои у Львовѣ. Поданя, зъ долученεмъ метрики хрещеня, свѣдоцтва убожества и свѣдоцтва шкôльного зъ послѣдного пôвроку, вносити треба до маґістрату на руки дирекціѣ тои школы найдальше до 15 марта с. р.

— **Выдѣлъ товариства ремѣсничого „Зоря"** постановивъ оснувати хоръ мужескій. Пробы хору и наука спѣву мають вôдбувати ся кождого понедѣлка и пятницѣ вечеромъ. Хто бы зъ членôвъ тов. „Зорѣ" хотѣвъ записатись до проεктованого хору, зволить зголоситись въ льокали товариства сеи пятницѣ мѣжь 8 а 9 годиною вечеромъ.

— **На будову руского театру у Львовѣ** зобрала панна Лукія Пацлавска на весѣлю у о. Ивасечка въ Рожискахъ 16 зр. 70 кр. Грошѣ ти̂ прислано до Львова.

— **Населенє Россіѣ.** Пôсля спису людности въ 1889 р., докôнченого недавно, мала Россія 31 грудня 1889 р. 114,378.520 головъ. Рôчна надвыжка родженыхъ надъ умираючими выносить въ Россіи звышь пять міліонôвъ а умираε три и пôвъ міліона.

— **Перебудованє ул. Зеленои** або такъ званои сихôвскои дороги пôдъ самымъ Львовомъ, що εсть продовженεмъ гостинця ведучого зъ Бôбрки до Львова, маε вже незадовго наступити. Президія намѣстництва наказала була недавно тому розслѣдити всѣ дороги пôдъ самымъ Львовомъ и показало ся, що ся дорога мусить бути конче перебудована, позаякъ она маε богато закрутôвъ и такъ стрôмкій спадъ, що доходить ажь до 12 сяжнѣвъ, черезъ що бувають на нѣй часто нещасливи̂ пригоды. Президія намѣстництва вôднеслась въ сѣй справѣ до Выдѣлу краεвого а той зновъ до маґістрату мѣста Львова, котрого обовязкомъ εсть удержувати дороги пôдъ Львовомъ въ добрôмъ станѣ, и звернувъ єго увагу на то, що ту дорогу можна бы поправити або въ той способъ, що побудовано бы на нѣй выгôдни̂ и безпечни̂ серпентины, або що змѣнено бы по части напрямъ дороги. Дорогу ту можна бы пустити однымъ зъ припираючихъ до нои ярôвъ до улицѣ Зыбликевича (давнои Стрыйскои), черезъ що улекшилась бы въ значнôй мѣрѣ комунікація и зменшились бы на будуче кошты удержаня дороги а мѣсто узыскало бы черезъ то въ тôй части дешеви̂ и вôдповѣдни̂ пôдъ будôвли̂ ґрунты.

докъ невытолкованого зъявища, знаного лише тамошнымъ мешканцямъ и подорожникамъ, що часто звиджують Африку.

Десь въ неозначенôй далечи почули мы бубненє то сильнѣйше, то слабше. Часомъ уставало, а по хвили давало ся зновъ сильнѣйше чути.

Переляканы̂ Арабы помалу зближали ся до себе а оденъ зъ нихъ вôдозвавъ ся:

— Смерть иде до насъ!

Наразъ мôй товаришь, що бувъ менѣ якъ бы братъ, паде зъ коня, вôдъ удару сонця. Двѣ годины старавсь я отямити єго А тымчасомъ все щось бубнило безнастанно и до моихъ ухъ долѣтавъ неперервный вôдголосъ того бубненя. Я почувъ страхъ ажь въ костяхъ, правдивый страхъ, при трупѣ приятеля въ тôй пустыни, окруженый чотирма пѣсчаными горами и притôмъ вôддаленый о двѣста миль вôдъ першои оселѣ францускои.

Того дня пôзнавъ я правдивый страхъ. Иншимъ разомъ давъ ся вôнъ менѣ ще лѣпше въ знаки.

Зацѣкавленый спытавъ я, що значило се бубненє.

Вôдповѣвъ менѣ: Не знаю и нѣхто зъ моеи дружины не вмѣвъ менѣ сего пояснити. Офіциры француски̂ кажуть, що вихоръ розносить зерна пѣску, ти̂ ударяють у сухи̂ травы и вôдъ того повстаε голосъ, подôбный до бубненя. Я мусѣвъ имъ повѣрити и вамъ то само кажу. — А теперъ роскажу вамъ другу пригоду.

Послѣднои зимы бувъ я въ лѣсѣ на пôвночи Франціѣ. Нôчь задля мраки наступила о двѣ годины скорше. Провôдникъ, селянинъ зъ околицѣ, ишовъ побôчь мене. Ишли мы вузкою стежкою, а въ рѣдкихъ прогалинахъ бачивъ я чорни̂ хмары, що розтягали ся довго и широко.

Вѣтеръ свиставъ переймаючо и пôдъ єго силою згинали ся стари̂ дубы.

Мы мали вечеряти и ночувати у гаεвого, котрого хатина була вже не далеко.

Провôдникъ поворкувавъ лише: „Поганый часъ" и не говоривъ нѣчого. Вкôнци, очевидно зъ нудьги, зачавъ менѣ оповѣдати про гаεвого и єго родину. Отець убивъ передъ двома лѣтами лѣсного злодѣя и зъ того часу ставъ понурымъ, мовь бы єго сей споминъ переслѣдувавъ. Два єго жонати̂ сыны мешкали зъ нимъ разомъ.

Вкôнци побачили мы свѣтло и запукали до дверей. Въ хатѣ вôдозвались плачливи̂ голосы двохъ жѣнокъ. Вкôнци хтось спытавъ: Хто тамъ?

Вкôнци хтось спытавъ: Хто тамъ?

Провôдникъ назвавъ себе и мы увôйшли въ хату. Я побачивъ образъ, котрого нѣколи не забуду.

Сивоволосый старець зъ божевôльными очима, зъ ручницею въ рукахъ, ждавъ на насъ середъ комнаты. Два здорови̂ паробки стояли зъ косами на сторожи при входѣ. Въ глубинѣ комнаты стояли на колѣнахъ двѣ жѣнки, обернени̂ лицемъ до муру.

Небавомъ мы порозумѣли ся. Старець поставивъ ручницю на бôкъ и казавъ приготовити комнату. Побачивши, що жѣнки не рушають ся, звернувъ ся до мене и сказавъ:

— Знаєте, пане, передъ двома лѣтами тои самои ночи, забивъ я лѣсного злодѣя. Минувшого року явивъ ся вôнъ тутъ. Я очѣкую єго и нинѣшного вечера.

Потôмъ додавъ: Длятого то мы въ незвычайнôмъ настрою.

Утихомиривъ я єго, якъ умѣвъ, а самъ сиджу вдоволеный зъ того, що яко свѣдокъ можу бачити страхъ, котрый походить зъ темноты и браку образованя. Зачавъ я оповѣдати всѣлякі̂ пригоды и довѣвъ до того, що цѣле мое товариство забуло на хвилю про лѣсного злодѣя.

Коло комина спочивавъ песъ старый и слѣпый. На дворѣ шалѣла буря и снѣгъ киданый вихромъ, стогнавъ глухо, ударяючи объ вôкопницѣ.

— **Злобный мужъ.** Вчера розпочалась въ львôвскôмъ судѣ карнôмъ розправа противъ Илька Цюхциньского, званого также Луцикомъ, садôвника зъ Жовквы, котрый такъ тяжко побивъ свою жѣнку, що она въ наслѣдокъ того и померла. Обжалованый каже, що се не вôнъ побивъ такъ свою жѣнку, але що его тогды не було дома а якîсь не знанî злочинцѣ впали до его дому, побили жѣнку и обôкрали его та втекли. Свѣдки зôзнають зовсѣмъ противно, доказують, що вôнъ бувъ тогды дома та що така бôйка для него не першина.

— **Не дадуть чоловѣкови и вмерти.** Позавчора вечеромъ прибувъ до Молдавского готелю якîйсь молодый чоловѣкъ и вынайнявъ собѣ одну компату, въ котрôй заразъ и розгостивъ ся. Незадовго за нимъ прийшло якихось двохъ мужчинъ, котрî сказали кельнерови, що той новый гôсть хоче зробити конець своему житю. Хитрый кельнеръ пôшовъ заразъ до комнаты, и, роблячи нѣбы то порядки, найшовъ револьверъ набитый 6 кулями. Повѣдомлена полiцiя прибула на мѣсце мавшои вôдбути ся катастрофы, и по розслѣдженю справы вôдвела добровôльного кандидата на небôщика до его — батька, п. Бернарда Р.

— **Выбухъ нафты.** Въ копальняхъ п. Вiктора Кльобасы Зреньцкого въ Потоцѣ наступивъ сими днями сильный выбухъ ропы въ законѣ заразъ въ сусѣдствѣ зъ закономъ Гановерскои Спôлки, котрый сильнымъ выбухомъ ґазôвъ перевысшивъ всѣ дотеперѣшнî нафтовî копальнѣ галицкî а до того продукує значну скôлькость ропы нафтяной.

— **Убивъ вôтчима.** Ще въ падолистѣ минувшого року розбиралась въ Коломыи передъ судомъ присяжныхъ справа селянина Дмитра Табачнюка, котрый убивъ бувъ свого вôдчима якимсь зелѣзомъ на поли, коли той вышовъ орати ниву, що належала до обжалованого. Обжалованый признававъ що убивъ вôтчима, але оправдувавъ ся тымъ, що бувъ тогды такъ роздразненый, що не знавъ, що зъ нимъ стало ся и що робить. Судьѣ присяжнî оправдали Табачнюка а судъ пустивъ его на волю. Прокураторiя державна спротивилась однакожь тому и справа ся розбирала ся оногды передъ найвысшимъ трибуналомъ, у Вѣдни, котрый приказавъ перевести розправу наново.

— **Зъ вôдки взялись фальшивî 20-крейцарôвки?** Дня 17 с. м. купувала щось у Вѣдни якась жѣнка и хотѣла заплатити купцеви срѣбною двацяткою, але купець пôзнавъ заразъ по голосѣ и потôмъ, що та двацятка далась легко гнути, що она фальшива. Жѣнка выймила тогды добру двацятку и удаючи, що нѣбы то она случайно дôстала вôдъ когось фальшиву, заплатила доброю и выйшла. Але купець пôшовъ въ слѣдъ за нею и, побачивши, що она ще въ двохъ другихъ мѣсцяхъ платить фальшивыми грѣшми, приказавъ еѣ арештувати. Жѣнка стала плакати и просити полiцiяна, абы еѣ пустивъ, бо дома ждуть на ню дрôбнî дѣточки и при тôмъ кинула вôдъ себе торбинку зъ грошми, въ котрôй було 145 фальшивыхъ двацятокъ. Жѣнка та, молода, бо мае лишь 25 лѣтъ, называеся Франціска Вайсъ и есть женою робôтника въ Будапештѣ. Она приѣхала була два дни передъ тымъ зъ Будапешту до Вѣдня и замешкала тамъ у одного послугача мѣского. Коли у того послугача зроблено ревiзiю, то найдено ще 540 штукъ фальшивыхъ двацятокъ. Вайсова казала, що знайшла тî грошѣ въ горбѣ въ ваґонѣ, але полiцiя дôйшла, що она и еѣ чоловѣкъ вже вôдъ давна пôдробляли тî грошѣ. Грошѣ тî були зробленî зъ пакфону и длятого, коли були вытертî, выглядали жовтавî. Чоловѣкъ еѣ, Товiя Вайсъ, приѣздивъ въ послѣднихъ часахъ три разы до Вѣдня и скуповувавъ тамъ новî правдивî двацятки, котрыхъ було дуже трудно дôстати, бо касы не пускали ихъ въ курсъ задля того, що зъ старыхъ, вже вытертыхъ, не можна зробити формы на выливане фальшивыхъ. Послѣднымъ разомъ купивъ бувъ для него его знакомый 14 новыхъ двацятокъ. Вайса, котрый вже разъ бувъ караный за пускане въ курсъ фальшивыхъ грошей и за укрыване краденыхъ рѣчей, арештовано въ Будапештѣ а его жѣнку замкнено въ арештѣ у Вѣдни. Здаесь, що тî фальшивî двацятки дôстались и до насъ черезъ Угорщину и Вѣдень.

— **Забивъ жѣнку макогономъ и замурувавъ.** Въ Иглявѣ на Моравѣ розпочалась оногды судова розправа противъ халупника Ивана Будара, котрый ще въ 1889 р. забивъ свою жѣнку макогономъ а вôдтакъ замурувавъ еѣ тѣло въ припѣчку. Бударъ оженивъ ся бувъ вже старымъ (теперь мае вôнъ 62 лѣтъ) зъ молодою дѣвчиною и бувъ дуже заздрôсный. Одного дня явивъ ся въ судѣ и сказавъ тамъ, що его жѣнка проста вѣтрениця, хотѣла бы его конче позбути ся и грозила ему, що его убе, а вже кôлька разôвъ старала ся его отроити; вôнъ просить длятого, абы еѣ арештували. Тересу Бударъ хотѣли тогды арештувати, але еѣ не могли нѣгде найти; щезла десь була безъ слѣду. Але люде заедно говорили, що то таки Бударъ мусѣвъ еѣ убити, и то дало причину, що жандармерiя не спускала сеи справы зъ ока и въ двохъ послѣдныхъ рокахъ пильно за Бударомъ слѣдила. Одного разу, коли Будара не було въ хатѣ, зайшовъ жандармъ и зробивъ ревiзiю. Вже хотѣвъ выходити зъ хаты, ажь ось прийшло ему на гадку поглянути ще на припѣчокъ. Вôнъ постукавъ въ ню а почувши якîйсь глухiй вôдгомôнъ вырвавъ цеглу и знайшовъ пôдъ нею поломанî людскî кости. Коли Бударъ вернувъ домôвъ, жандармъ его заразъ арештувавъ и привѣвъ до припѣчка та показавъ кости. Бударъ почавъ цѣлый трясти ся и дрожати та упавъ ажь на землю, вôдтакъ признавъ ся вôдъ разу, що убивъ жѣнку макогономъ, порубавъ тѣло на дрôбнî кусиѣ и замуровавъ въ припѣчку

— **Два опирѣ.** Въ мѣстѣ Руанъ въ Францiи въ незамешканôмъ однôмъ домѣ коило ся що ночи якесь лихо Якась невидима сила выкидала на улицю кусиѣ цеголъ та дахôвокъ, потовчене скло зъ фляшокъ и т. и Вкôнци п. Лякеанъ вôдважный пекарь, мешкаючiй при тôй самôй улици, рѣшивъ ся вôддати за спокôй та солодкiй сонъ своихъ сусѣдôвъ, хочбы свою голову. Набивши слѣпымъ набоемъ дубельтôвку, стоявъ вôнъ що ночи на варгѣ передъ тымъ домомъ. Ажь въ ночи зъ 13 на 14 грудня спостерѣгъ вôнъ около 11-ои год. въ ночи якîсь два духи, що уганяли по даху дому. Заплющивши очи, вôдважный вартôвникъ выстрѣливъ слѣпымъ набоемъ, а якъ отвиравъ очи, бачивъ, що тî духи щезали въ творѣ вôкна, що выходило на пôдъ. На его крикъ позбѣгали ся люде, выбили дверѣ и найшли двохъ дрожачихъ изъ страху духôвъ въ видѣ — власныхъ помôчникôвъ пекарскихъ п. Лякеана. Запôзванî передъ поправчiй судъ духи мусѣли вôдсидѣти по два дни арешту и заплати по 11 франкôвъ кары за нôчнî галасы и выкидуване скла на улицю. Але що найгôрше, що немилосердный судъ не узглядннвъ посвяченя Лякеана, бо и его засудивъ на 10 франкôвъ кары за перерыване выстрѣлами середъ ночи всѣмъ дорогого сну.

Всячина.

— **Спячiй гôрникъ** въ Мысловицяхъ на прускôмъ Шлеску — про котрого мы вже кôлька разôвъ доносили — переходить тяжкî хвилѣ и ледви чи ще буде жити. Вôнъ вже теперь не спить, але переспавши пôвпята мѣсяця въ закостенѣлости, занепавъ теперь дуже небезпечно на здоровлю. Черезъ то, що вôнъ дуже довго спавъ и лежавъ все въ одну мѣру, збила ся кровь въ легкихъ и зъ того, здаесь, дôставъ вôнъ такъ сильного запаленя легкихъ, що абы его ратувати, треба було ажь груди розрѣзувати. При тôй операцiи треба ще було вôдрѣзати ему одно ребро, бо показало ся, що черезъ то, що вôнъ страшно выхудъ, то ребро влѣзло ему ажь въ шкôру. Операцiя вôдбула ся десять днѣвъ тому назадъ, а всежь таки бѣдный той чоловѣчиско еѣ выдержавъ и теперь мае вже на стôлько силы, що вôдъ двохъ днѣвъ може вже сидѣти. Закостенѣлôсть у него майже вже зовсѣмъ уступила, лишь въ суставахъ рукъ и въ кôсткахъ въ ногахъ лишивъ ся ще слѣдъ зъ неи. На умѣ вôнъ зовсѣмъ здоровъ, говорить розумно и все понимае; показуесь однакожь чимъ разъ бôльше, що вôнъ анѣ трошки не тямить, що дѣялось зъ нимъ въ часѣ его закостенѣлости, и не знае, кôлько часу вôнъ переспавъ. Видко, що вôнъ въ тôмъ часѣ не мавъ анѣ нѣякои свѣдомости, анѣ не чувъ нѣчого, що доокола него дѣяло ся.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Будапештъ 24 лютого. Вiце-ґубернаторъ австро-угорского банку, проф, Кавцъ, принявъ посаду ґубернатора въ тôмъ же банку.

Петербургъ 24 лютого. Оголошено законъ, котрымъ признае ся россiйскôй добровôльнôй фльотѣ 600.000 рублѣвъ рôчнои запомоги зъ фондôвъ державныхъ на десять лѣтъ пôдъ условiемъ, що товариство се постарае ся въ сѣмъ часѣ о чотири новî скороплывучî пароходы и два новî пароходы транспортовî.

Парижъ 24 лютого. Фрейсiне не принявъ мiсiѣ утвореня нового кабiнету; Карно покликавъ Рувiера.

Римъ 24 лютого. Кардиналъ Мермiльо померъ вчера.

Константинополь 24 лютого. Султаньске ираде постановляе, що Ахмедъ Еюбъ-паша мае завезти кедивови ферманъ султаньскiй. Часъ выѣзду Ахмедъ Еюба-пашѣ ще не означеный.

Парижъ 24 лютого. Въ наслѣдокъ повѣдомленя полiцiѣ о крадежи дiнамiтовыхъ патронôвъ вôдбули ся ревiзiи въ домахъ анархiстôвъ въ Парижи и околици. Доси вôдобрано 100 патронôвъ и арештовано двохъ людей. Часописи догадують ся, що патроны тî були призначенî на атентаты въ день 1 мая. Кажуть, що полiцiя мае доказы на то, що часть украденыхъ патронôвъ була призначена на то, щобы испаньску амбасаду высадити въ воздухъ зъ мести за страчене анархiстôвъ въ Хересѣ.

Хочь я и старавъ ся втихомирювати ихъ, то таки бачивъ, що страхъ нападавъ тыхъ людей, якъ лишь я переставъ говорити; всѣ наставляли уха и слухали чогось далеко. Утомленый, просивъ я, абы менѣ показали, куды до другои комнаты, коли наразъ гаевый вхопивъ за ручницю и крикнувъ: „Се вôнъ! се вôнъ! чую его!“

Жѣнки впали знову на колѣна и закрыли лиця. Сыны вхопили за косы. Я хотѣвъ ще ихъ втихомирити, але наразъ песъ збудивъ ся, пôднѣсъ голову и зачавъ переймаючо выти. Очевидно перечувъ щось страшного, бо ставувъ, якъ прикованый и шерсть на нѣмъ наѣжилась. Гаевый поблѣдъ и крикнувъ: „Вôнъ пôзнавъ его, бувъ тогдѣ разомъ зô мною!“ Жѣнки почали такъ по нелюдски заводити, якъ бы ихъ хто вже на смерть вѣвъ.

Мимо вôдваги чувъ я, що й мою душу страхъ обнимае. Пôвнôчь, тутъ песъ вые, люде наляканî, все те мало на мене вплывъ. Менѣ здавало ся, що разомъ зъ псомъ бачу покôйника.

Песъ вывъ цѣлу годину. Страхъ у менѣ щоразъ бôльше змагавъ ся, але длячого? Я не вмѣвъ собѣ того пояснити.

Вкôнци песъ зачавъ рушати ся и обнюхувати пѣчь, муры и дверѣ. Его поведене доводило до розпуки. Мôй провôдникъ взявъ его за нашийникъ и выкинувъ за дверѣ.

Сейчасъ замовкъ вôнъ и всѣ мы замовкли. Наразъ здало ся намъ, що хтось ходить коло хатины, далѣ присувае ся и пукае. По двохъ хвиляхъ повторилось те саме. Вкôнци въ творѣ вôконницѣ явила ся голова бѣла, зъ палаючими очима. Якîйсь жалôбный зойкъ добувъ ся зъ сеи истоты.

Гаевый стрѣливъ. Сыны кинули ся и заткали отвôръ, приставляючи шафу.

Присягаю вамъ, що въ тôй хвили здавалось, немовь умираю и душа моя вже вôдлѣтае.

Въ тôмъ положеню перебули мы цѣлу нôчь и ажь першî промѣнѣ сонця привели насъ до притомности.

Я вийшовъ на свѣжiй воздухъ. Пôдъ вôкномъ лежавъ песъ забитый — куля продѣравила ему голову.

Чоловѣкъ зъ обгорѣлымъ лицемъ закôнчивъ свое оповѣдане: Тамъ не грозила менѣ нѣяка небезпечнôсть. Вѣрте менѣ однакожь, що я волѣвъ бы выставляти ся на смерть въ отвертôй борбѣ, якъ ще разъ зазнати подôбнои пригоды. Теперь розумѣете, що то есть правдиве чувство страху.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкiй.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.